

ГЕРОЇЧНІ БИТВИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Ключові слова: українські битви, захист свободи, війна.

Keywords: ukrainian freedom, battles against enemies, wars.

Історично склалося, що український народ – неагресивний і миролюбний – змушений був століттями доводити своє право на життя та свободу зі зброєю в руках. Історичні джерела свідчать, що з 24 вересня до 25 грудня 1362 р. відбулася битва на Жовтих водах. Ці події сприяли звільненню українських земель від татаро-монгольського ярма. У той час частина території сучасної України перебувала під владою Литовської держави, а Київське князівство та сучасне Поділля – під гнітом татар, які захопили ці території в середині XIII ст. Вчені вважають, що саме перемога русько-литовського війська в цій битві послабила беззаперечну силу Золотої Орди.

Навесні 1648 р., під час Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького, відбулася історична битва під Жовтими Водами, яка ознаменувала перемогу союзних із татарами козацьких військ над польськими військами. У цій битві на бік Хмельницького перейшли реєстрові козаки, що служили Речі Посполитій. Жовтоводська перемога дала Україні надію позбутися польського впливу.

Січень 1918 р. приніс одну з героїчних сторінок історії Української держави – бій під селом Крути. Саме на залізничному вокзалі спалахнуло криваве протистояння між радянськими військами та молодими захисниками Української Держави, які за будь-яку ціну намагалися зупинити наступ армії на Київ. Попри те, що ця битва майже не відбулася на наступних воєнних операціях і боротьбі за українську незалежність та ідентичність, що тривала до 1921 р., студентська молодь, старшокласники та курсанти робили все можливе, щоб зупинити ворога, повністю руйнуючи дороги та мости за собою. За словами істориків та дослідників, після цієї кровопролитної битви радянська армія була паралізована на 4 дні.

1918 р. ознаменувався розпуском Центральної Ради й переходом влади до Павла Скоропадського, якого було оголошено комендантом. У той час Українська Народна Республіка отримала назву Українська Держава. Проте вже восени 1918 р. колишні діячі ЦК створили Директорію УНР і почали боротьбу з гетьманом Скоропадським. 14 грудня 1918 р. військам Директорії вдалося захопити Київ і відновити Українську Народну Республіку. Відновлюючи УНР, вдалося налагодити тісні зв'язки із ЗУНР під фактичним проводом Симона Петлюри. Тому 1 грудня представники Директорії підписали прелімінарний договір ЗУНР про об'єднання українських республік в одну державу. Вже 22 січня 1919 р. було підписано Акт Злуки УНР на федеративних засадах.

22 листопада 2004 р. – перша ніч Помаранчевої революції, яка стала важливим моментом в історії боротьби України за незалежність і свободу. Це був перший випадок, коли тодішній мирний протест кількох тисяч прихильників опозиції, які очікували результатів президентських виборів, перетворився на мільйонну

опозицію на більшій частині країни. 3 грудня на тлі масових протестів Верховний Суд розглянув питання про визначення переможця та постановив провести другий тур виборів, у якому переміг Віктор Ющенко. Хоча протестувальники побоювалися, що влада застосує силу для їх розгону, цього не сталося, і, на щастя, Помаранчевий майдан пройшов мирно і без кровопролиття.

20 лютого 2014 р., у день, коли Верховна Рада України мала розглядати питання про внесення змін до Конституції, розлучені демонстранти вийшли під стіни Верховної Ради. Але на розі вулиць Інститутської та Шовковичної спецпідрозділи зустріли мітингувальників із водометами та газом, а в Маріїнському парку євромайданівців зустріли так звані «тітушки» – представники антимайдану, яких спеціально підвезли до столиці. Команда Януковича вела силову боротьбу з опонентами. Протягом 18–19 січня представники силових структур намагалися штурмувати протестантів і вибити їх з позицій. Але 20 лютого Майдан пішов у наступ і відновив свої позиції, поширивши контроль на урядову територію, на жаль, все це відбулося під градом снайперів... Того дня трагічно загинуло понад 100 людей. А представники МВС вперше офіційно визнали факт використання вогнепальної зброї проти учасників Євромайдану.

Бої за контроль над стратегічно важливим об'єктом – Донецьким аеропортом – розпочалися у квітні 2014 р. Ці запеклі бої порівнюють з обороною Сталінграду, а вояків, які відстояли аеропорт, називають не інакше як кіборги. Оборона Донецького аеропорту тривала 242 дні, українські військові покинули його аж у середині січня 2015 р. Відвід непереможних «кіборгів» з аеропорту був обумовлений лише тим фактом, що «бетон не витримав»: усі споруди та злітні смуги були зруйновані вщент та перестали становити будь-яку стратегічну цінність і важливість.

Після того, як українські «кіборги» покинули повністю зруйнований Донецький аеропорт, масштабні бойові дії поновилися вже наприкінці січня 2015 р. в районі міста Дебальцеве. Особливо запеклими вони стали на початку лютого 2014 р., після підписання Мінських угод про припинення вогню та встановлення перемир'я, яке постійно порушується представниками російсько-терористичних бандитських формувань. У середині лютого терористи зайняли більшу частину міста. Внаслідок цього українські військові змушені були відступити, аби вберегти місцеве населення та місто від знищення.

Відкритий військовий напад Росії на Україну почався в четвер о 3.40 24 лютого 2022 р. Военна кампанія почалася після тривалого нарощування російських військ з листопада 2021 р. вздовж кордону України з Росією і Білоруссю та визнання органами влади Росії 21 лютого 2022 р. терористичних утворень на території України, так званих «ДНР» і «ЛНР», як державних утворень. Неодноразово різні ЗМІ, західні та українські політики розцінювали накопичення російських військ біля кордонів з Україною з листопада 2021 р. як підготовку Росії до війни з Україною. Офіційні представники Росії всіяко заперечували у своїх заявах, що Росія планує чи має намір напасти на Україну. Практично одночасно збройні сили РФ почали неприховане перекидання додаткових військ на окуповані території Донецької й Луганської областей.

Приблизно о четвертій годині ранку 24 лютого Президент Російської Федерації В. Путін оголосив про «спеціальну військову операцію» з метою нібито «де-

мілітаризації та денацифікації України». Уже за кілька хвилин почалися ракетні удари по всій території України, зокрема неподалік від Києва. Російські війська вдерлися до України поблизу Харкова, Херсона, Чернігова, Сум.

Завдяки спротиву української армії та сил самооборони вже в перші дні агресії російська армія зазнала значних втрат у живій силі та техніці. У своїй новітній історії, за оцінками українських та міжнародних експертів, Росія в жодній війні ще не зазнавала навіть приблизно таких великих втрат за такий короткий час.

Як ми бачимо, наша країна має велику історію, і теперішні події це доводять. Кожен українець вірить у те, що російські війська покинуть територію України, і Україна здобуде перемогу. Слава Україні!

Джерела та література

5. 25 історичних битв за Україну про які треба завжди пам'ятати. *Етнохата*. URL: <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/25-istorichnih-bitv-za-ukrajinu-pro-jaki-treba-zavzhdi-pamjatati/>

6. Українські перемоги: 14 історій успіху. *Український інститут національної пам'яті*. URL: <https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy/rosiysko-ukrayinska-viyna-istorychnyu-kontekst/ukrayinski-peremogy-14-istoriy-uspihu>

7. 7 визначних епізодів української військової історії. *Християни для України*. URL: <https://c4u.org.ua/7-epizodiv-ukrayinskoyi-vijskovoyi-istoriyi/>

Гук Діана

Відокремлений структурний підрозділ

«Рівненський економіко-технологічний фаховий коледж

Національного університету водного господарства

та природокористування»

ПРАВЕДНИКИ НАРОДІВ СВІТУ:

ОЛЕНА ВІТЕР – ЖІНКА, ЯКА ХОТІЛА ВРЯТУВАТИ ЖИТТЯ

Ключові слова: Праведник народів світу, Олена Вітер, тимчасово окуповані території, рятівники, євреї.

Keywords: Righteous Among the Nations, Olena Viter, temporarily occupied territories, saviors, Jews.

Голокост був задуманий та спланований нацистсько-німецьким режимом на чолі з Адольфом Гітлером. Нацисти стверджували, що німецькі євреї зрадили Німеччину під час Першої світової війни та несуть відповідальність за її поразку, і водночас прагнули усунути євреїв та інші небажані групи з німецького суспільства. Починався Голокост із дискримінації єврейського народу, а закінчився тим, що мільйони людей загинули через національність. Євреїв відправляли в концтабори, табори примусової робочої сили, гетто. Ув'язнені в концентраційних таборах перебували в нелюдських умовах і піддавалися тортурам, голоду, в деяких таборах – медичним експериментам. Розповідаючи про Голокост, також слід згадати спротив діям німецького терору. Проти Голокосту боролися не лише євреї, а й свідомі представники різних націй. Людей, що рятували євреїв від